PodcastPortal.nl
PODCAST KENNISPLATFORM NEDERLAND

Zo komt een podcast bij de luisteraar

Een reader over de distributie van podcasts, met de RSS-feed als rode draad

In het kort

Een podcast staat niet ‘op Spotify’ of ‘op Apple Podcasts’. Hij staat bij een hostingpartij. Die hostingpartij publiceert een RSS-feed. Dat is een openbaar tekstbestand met een lijst van alle afleveringen plus een link naar elk audiobestand.

Podcast-apps en platforms lezen die feed periodiek uit. Zien ze een nieuwe aflevering, dan tonen ze die aan hun gebruikers. Het audiobestand zelf blijft meestal bij de hostingpartij staan.

Eén feed voedt dus tientallen apps tegelijk. Dat maakt podcasting open en decentraal. Het verklaart ook waarom meten, adverteren en exclusiviteit in podcasting anders werken dan bij streamingvideo of muziek.

1. Het grote misverstand

Wie een podcast maakt, zegt vaak dat de podcast ‘op Spotify staat’. Technisch klopt dat meestal niet. De maker uploadt de audio één keer, bij een hostingpartij. Spotify, Apple Podcasts, Pocket Casts en andere apps halen de afleveringen vervolgens zelf op. Ze doen dat via de RSS-feed.

Vergelijk het met een krant die één keer gedrukt wordt en daarna via honderden kiosken wordt verspreid. De kiosken drukken niets zelf. Ze zetten neer wat de drukker levert. Bij podcasts is de hostingpartij de drukker, de RSS-feed de vrachtlijst en zijn de apps de kiosken.

Er is één belangrijk verschil met een krant. De kiosk krijgt bij podcasts vaak niet het product zelf, maar alleen een verwijzing ernaar. Drukt een luisteraar op ‘afspelen’, dan haalt zijn app het audiobestand rechtstreeks bij de hostingpartij op. Daar komen we later op terug, want dit is de basis van hoe downloads worden gemeten.

2. De RSS-feed uitgelegd

RSS staat voor Really Simple Syndication. Het is een standaard uit het begin van deze eeuw, bedoeld om nieuwe inhoud van websites automatisch te verspreiden. Een RSS-feed is een tekstbestand in XML-opmaak dat op een vast webadres staat. Wie dat adres kent, kan het bestand opvragen en ziet direct wat er nieuw is.

Eind 2000 voegde RSS-ontwikkelaar Dave Winer aan RSS versie 0.92 de mogelijkheid toe om een bestand mee te sturen. Dat heet een enclosure. In januari 2001 liet hij zien hoe dat werkte, met een nummer van de Grateful Dead. Daarmee werd het mogelijk om audiobestanden automatisch te verspreiden. Het woord ‘podcast’ ontstond pas in 2004. In

2005 nam Apple podcasts op in iTunes. Vanaf dat moment werd de RSS-feed de vaste ruggengraat van het medium.

Zo ziet een feed eruit

Een sterk vereenvoudigde feed ziet er zo uit. Het bovenste deel beschrijft de podcast als geheel. Elk item daaronder is één aflevering.

```
<rss version="2.0" xmlns:itunes="http://www.itunes.com/dtds/podcast-1.0.dtd">
  <channel>
    <title>Voorbeeldpodcast</title>
    <description>Een podcast over media.</description>
    <itunes:image href="https://host.nl/cover.jpg"/>
    <itunes:category text="News"/>
    <item>
      <title>Aflevering 12. Hoe werkt een feed?</title>
      <pubDate>Mon, 16 Nov 2026 06:00:00 +0100</pubDate>
      <guid>vb-aflevering-12</guid>
      <enclosure url="https://host.nl/afl12.mp3"
                 length="34567890" type="audio/mpeg"/>
      <itunes:duration>2412</itunes:duration>
    </item>
  </channel>
</rss>
```

De belangrijkste onderdelen

Onderdeel	Wat het doet
channel	Gegevens over de podcast als geheel. Denk aan titel, beschrijving, cover, taal, categorie en maker.
item	Eén aflevering. Een feed bevat meestal alle afleveringen, nieuwste bovenaan.
enclosure	De link naar het audiobestand (of videobestand), met bestandsgrootte en type. Zonder enclosure geen podcast.
guid	Een unieke, vaste code per aflevering. Apps gebruiken die om te herkennen of een aflevering nieuw is. Verandert de guid, dan zien apps een ‘nieuwe’ aflevering.
pubDate	Publicatiedatum en tijdstip. Bepaalt de volgorde in apps.
itunes:…	Extra velden die Apple ooit introduceerde, zoals categorie, expliciete inhoud en seizoenen. Vrijwel alle apps gebruiken ze.
podcast:…	Nieuwere velden van het open Podcasting 2.0-initiatief, zoals transcripties, hoofdstukken en video-alternatieven. Een feed die deze velden gebruikt, meldt dat bovenaan met een extra namespace.

Waarom dit belangrijk is

De RSS-feed is van de maker. Wie van hostingpartij wisselt, neemt zijn feed mee via een doorverwijzing (redirect). Apps volgen die doorverwijzing en luisteraars merken er niets van. Abonnees blijven dus behouden. Dat is wezenlijk anders dan bij YouTube of TikTok, waar het publiek aan het platform vastzit.

3. De keten van maker tot luisteraar

De distributie van een podcast verloopt in een aantal vaste stappen. Hieronder staat de standaardroute.

1. De maker neemt een aflevering op, monteert die en exporteert een audiobestand, meestal MP3.
2. De maker uploadt het bestand bij een hostingpartij, met titel, omschrijving en eventueel shownotes.
3. De hostingpartij zet het bestand op haar servers (vaak via een CDN, een netwerk van servers wereldwijd) en voegt de aflevering toe aan de RSS-feed.
4. Directories en apps vragen de feed regelmatig op. Ze zien de nieuwe aflevering en tonen die in hun catalogus.
5. De app van een abonnee downloadt de aflevering automatisch, of de luisteraar drukt zelf op afspelen. In beide gevallen wordt het bestand opgevraagd bij de hostingpartij.
6. De hostingpartij registreert die opvraging. Dit is de basis voor downloadcijfers en voor het invoegen van advertenties.

Schakel	Voorbeelden	Rol
Maker	Omroep, uitgever, onafhankelijke maker	Maakt de inhoud en beheert de feed via de hostingpartij.
Hostingpartij	Acast, Buzzsprout, Libsyn, Podbean, Spreaker, Captivate, RSS.com, Spotify for Creators	Slaat audio op, maakt de RSS-feed, levert statistieken en vaak advertentietechniek.
Directory	Apple Podcasts, Podcast Index, Spotify-catalogus	Index van podcasts. Hier kun je een podcast vinden en ‘aanmelden’.
App / platform	Spotify, Apple Podcasts, YouTube Music, Pocket Casts, Overcast, Podimo	Toont de afleveringen en speelt ze af voor de luisteraar.
Luisteraar	Iedereen met een podcast-app	Abonneert zich (volgt) en luistert.

4. Hostingpartijen

Een hostingpartij is het startpunt van elke podcast. Het is technisch mogelijk om zelf een feed op een eigen website te zetten, bijvoorbeeld via WordPress met een plug-in. In de praktijk kiest vrijwel iedereen voor een gespecialiseerde partij. Audiobestanden zijn groot en populaire afleveringen worden vaak tegelijk opgevraagd. Gewone webhosting is daar niet op berekend.

Hostingpartijen verschillen vooral op deze punten.

- **Verdienmodel.** De ene partij rekent per maand met een maximum aan uploaduren. De andere is gratis maar verdient aan advertenties in jouw podcast.
- **Statistieken.** Hoe betrouwbaar en gedetailleerd zijn de downloadcijfers? Is de partij gecertificeerd volgens de IAB-meetrichtlijnen?

- **Monetisatie.** Kan de partij advertenties dynamisch invoegen en zelf adverteerders aanbrengen?
- **Functies.** Ondersteunt de partij besloten feeds, video, transcripties en hoofdstukken?

Grotere partijen zoals Acast combineren hosting met een advertentienetwerk. Zij verkopen advertentieruimte in duizenden podcasts tegelijk. Voor de maker is dat een manier om inkomsten te krijgen zonder zelf adverteerders te zoeken.

5. Directories en apps

Een nieuwe feed is nog onvindbaar. De maker moet hem aanmelden bij de grote directories. Dat gebeurt één keer. Daarna halen die directories nieuwe afleveringen automatisch op.

Apple Podcasts

Apple heeft de oudste en invloedrijkste directory. Veel onafhankelijke podcast-apps gebruiken de Apple-catalogus als zoekindex. Wie bij Apple is aangemeld, is daardoor ook in een groot aantal andere apps vindbaar. Aanmelden gaat via Apple Podcasts Connect.

Spotify

Spotify heeft een eigen catalogus. Makers melden hun RSS-feed aan via Spotify for Creators. Die naam draagt het platform sinds november 2024. Daarvoor heette het Spotify for Podcasters, en nog eerder Anchor. Spotify kopieert de audio meestal naar de eigen servers. Daardoor ziet de hostingpartij luisterbeurten via Spotify niet altijd op dezelfde manier als bij andere apps. Spotify biedt zelf ook hosting aan. Videopodcasts moeten makers rechtstreeks bij Spotify uploaden. Die lopen dus niet via de RSS-feed.

YouTube

YouTube was lang een buitenbeentje. Het platform werkt van oudsher met uploads van video, niet met RSS-feeds. Sinds begin 2024 kunnen makers in een groeiend aantal landen ook hun RSS-feed koppelen aan hun YouTube-kanaal. YouTube maakt dan van elke aflevering een video met de podcastcover als stilstaand beeld. Die verschijnt op YouTube en YouTube Music. Nieuwe afleveringen in de feed komen daarna automatisch op het kanaal. Veel podcasts zetten daarnaast een echte videoversie op YouTube. Dat is dan een tweede, losse distributieroute naast de feed.

Podcast Index en open apps

Podcast Index is een open, vrij toegankelijke directory, opgezet als tegenwicht voor de grote platforms. Apps als Pocket Casts, Overcast, Fountain en AntennaPod werken met open directories en lezen feeds rechtstreeks. Deze apps laten zien hoe het oorspronkelijke model bedoeld was. Elke app kan elke podcast afspelen.

Podcastluisteren.nl

Voor Nederlandstalige podcasts is er ook Podcastluisteren.nl. Het platform noemt zichzelf het grootste onafhankelijke podcastplatform van Nederland en Vlaanderen. Luisteraars ontdekken er Nederlandstalige podcasts per genre en thema. Ook vinden ze er lijsten, nieuwe afleveringen, tips van de redactie en De Luisterclub.

Makers kunnen hun podcast gratis toevoegen. Zo wordt de podcast beter vindbaar voor Nederlandse en Vlaamse luisteraars. Aanmelden gaat via podcastluisteren.nl.

> **Hoe vaak apps een feed controleren**
>
> Apps en directories vragen feeds periodiek op. Dat heet pollen. Afhankelijk van de app gebeurt dat elk kwartier tot een paar keer per dag. Daardoor duurt het soms even voordat een nieuwe aflevering overal zichtbaar is. Sommige hostingpartijen sturen een seintje bij publicatie (bijvoorbeeld via WebSub of Podping), zodat apps direct kunnen ophalen.

6. Meten en de definitie van een download

Omdat apps het audiobestand rechtstreeks bij de hostingpartij opvragen, ziet die hostingpartij elke opvraging. Een download is in podcasting dus een technische gebeurtenis. Een bestand werd (deels) naar een apparaat gestuurd. Dat zegt niet of iemand daadwerkelijk heeft geluisterd.

Om cijfers vergelijkbaar te maken, stelde het IAB Tech Lab internationale meetrichtlijnen op. Volgens die richtlijnen telt een download pas als er minimaal een minuut aan inhoud is overgedragen. Opvragingen van dezelfde combinatie van IP-adres en app (de user agent) binnen een venster van 24 uur tellen als één download. Bekende bots en ander ongeldig verkeer worden uitgefilterd. Hostingpartijen kunnen zich hierop laten certificeren. In 2026 verscheen versie 2.3 van de richtlijnen. Die past dezelfde telregels ook toe op videoafleveringen die via een RSS-feed worden verspreid.

In Nederland publiceert NMO (Nationaal Media Onderzoek) maandelijks podcastdownloads van deelnemende partijen, op basis van deze systematiek.

Waarom downloads een beperkte maat zijn

- Een app die afleveringen automatisch downloadt, telt mee, ook als de aflevering nooit wordt beluisterd.
- Apple wijzigde in september 2023, met iOS 17, het automatisch downloaden. Luistert iemand een tijd niet naar een podcast die hij volgt, dan pauzeren de automatische downloads. Hervat hij, dan worden gemiste afleveringen niet meer alsnog binnengehaald. Daardoor daalden de downloadcijfers bij veel podcasts, zonder dat er minder werd geluisterd.
- Luisterbeurten via platforms die audio zelf hosten (zoals Spotify en YouTube) komen niet altijd in de cijfers van de hostingpartij terecht.
- Platforms als Spotify en Apple geven makers wel eigen cijfers over werkelijk luistergedrag, zoals luistertijd en uitval. Die zijn alleen per platform beschikbaar en niet onderling vergelijkbaar.

7. Advertenties en de feed

Er zijn grofweg twee manieren om advertenties in een podcast te krijgen.

- **Ingebakken advertenties.** De presentator leest de advertentie zelf in, als vast onderdeel van de aflevering. Deze ‘host read’ blijft voor altijd in het bestand staan.

- **Dynamic ad insertion (DAI).** De aflevering bevat markeringen waar een advertentie kan komen. Op het moment van downloaden voegt de hostingpartij een advertentie in. Die keuze kan afhangen van land, tijdstip of app. Een aflevering van twee jaar oud kan zo vandaag een actuele advertentie bevatten.

DAI werkt alleen omdat het audiobestand bij elke opvraging opnieuw door de hostingpartij wordt geleverd. Het is dus een direct gevolg van het RSS-model.

8. Uitzonderingen op het open model

Exclusieve podcasts

Sommige podcasts hebben geen openbare RSS-feed. Ze zijn alleen te beluisteren in één app, bijvoorbeeld bij Spotify of Podimo. Het platform betaalt de maker dan voor exclusiviteit. De podcast verliest daarmee het bereik van alle andere apps. Spotify zette rond 2020 groot in op dit model, maar liet het daarna weer los. In februari 2024 werd ook The Joe Rogan Experience, de laatste grote Spotify-exclusive, weer breed beschikbaar via onder meer Apple Podcasts en YouTube.

Besloten en betaalde feeds

Een tussenvorm is de besloten feed. Elke betalende luisteraar krijgt een eigen, persoonlijk RSS-adres. Dat adres werkt in een gewone podcast-app, maar alleen voor die luisteraar. Wordt het abonnement opgezegd, dan wordt het adres uitgeschakeld. Diensten als Patreon, Supercast en Steady bieden dit aan. Apple Podcasts Subscriptions en Spotify werken met betaalde abonnementen binnen hun eigen app.

Video

RSS kan ook videobestanden verspreiden, maar in de praktijk loopt videodistributie vooral via platforms met een eigen upload, zoals YouTube en Spotify. Podcasting 2.0 heeft een veld waarmee een feed naast audio ook een videoversie kan aanbieden. Hoe breed dat wordt ondersteund, verschilt per app.

9. Podcasting 2.0

Podcasting 2.0 is een open initiatief, gestart in 2020 rond Podcast Index. Het voegt nieuwe velden toe aan de RSS-standaard. Voorbeelden zijn transcripties, hoofdstukken, informatie over gasten en presentatoren, een vaste podcast-ID die ook na een verhuizing blijft bestaan, en ‘value for value’, waarbij luisteraars kleine bedragen kunnen overmaken aan makers. Ook grote spelers nemen deze velden over. Apple Podcasts leest sinds maart 2024 het transcriptieveld uit de feed en ondersteunt inmiddels ook het hoofdstukkenveld.

10. Begrippenlijst

Begrip	Betekenis
RSS-feed	Openbaar XML-bestand met een lijst van afleveringen en links naar de audiobestanden.
Enclosure	Het deel van een feeditem dat naar het audio- of videobestand verwijst.
Hostingpartij	Bedrijf dat audiobestanden opslaat, de feed maakt en statistieken bijhoudt.

Begrip	Betekenis
Directory	Catalogus van podcasts waarin je kunt zoeken, zoals Apple Podcasts of Podcast Index.
CDN	Content delivery network. Netwerk van servers dat bestanden snel en dicht bij de gebruiker aflevert.
Pollen	Het periodiek opvragen van een feed door een app om te zien of er iets nieuws is.
GUID	Unieke code per aflevering waarmee apps nieuwe afleveringen herkennen.
Redirect	Doorverwijzing van een oud feedadres naar een nieuw adres, bijvoorbeeld bij verhuizing naar een andere hostingpartij.
Download	Volgens IAB-richtlijnen een opvraging van minimaal een minuut audio, ontdubbeld per 24 uur.
DAI	Dynamic ad insertion. Advertenties die pas bij het downloaden in de aflevering worden gezet.
Besloten feed	Persoonlijk RSS-adres per betalende luisteraar.
Podcasting 2.0	Open initiatief dat nieuwe functies aan de RSS-standaard toevoegt.

11. De kern in vijf zinnen

1. Een podcast wordt één keer geüpload, bij een hostingpartij.
2. De hostingpartij publiceert een RSS-feed die naar alle afleveringen verwijst.
3. Apps en platforms lezen die feed en tonen de afleveringen aan hun gebruikers.
4. De feed is van de maker, waardoor die zonder verlies van publiek kan verhuizen.
5. Omdat de audio bij elke opvraging van de hostingpartij komt, kunnen downloads geteld en advertenties ingevoegd worden.